رايونىمىز 16 ئۆرلى شارا شعارىپ سياحات كاسىبنىڭ قالپىنا كەلۋىن كۈش سالا جەبەدى

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئىتلىشىسى **ياۋ گاڭ 4 ـ ايدىڭ 1** ـ كۈنى ۋرىمجىدەن حابارلايدى. جاقىندا اۋتونومىالى رايوننىڭ سياحات كاسىبى دامىتۇ باسشىلىق گرۇپپاسى «ىندەت ياقتالعانلار كەيىن رايونىمىزدىڭ سياحات كاسىبىنىڭ قالپىنا كەلۋىن، دامۇىن جەبەۋ شاراسىن» شعارىپ (تومەندە قىسقارتىپ «شارا» دەلىنەدى)، جوسپارلاۋ ـ ساتۇدى جالپىلاستىرۇ، قىزمەت وتەۋدى ساپالاندىرۇ، سياحاتتىق تۇتىنۇ، كاسىپورىن كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ، كاسىپتىك كۇيدە جاڭالىق اشۇ، زەردەلى سياحات سياقتى جاقتاردان 16 ئۆرلى شارا ارقىلى سياحات ارقىلى شينجياڭدى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىن زور كۇشپەن اتقارىپ، سياحات كاسىپورىندارىنىڭ قين وتكەلدەن وتۇىنە كومەكتەسىپ، رايونىمىز سياحات دستەرىنىڭ جىلدام قالپىنا كەلۋىن بار كۇشپەن جەبەيتىن بولدى.

«شاراعا» نەگىزدەلگەندە، رايونىمىز ىندەت ياقتالعانلار كەيىن سياحات وبرازىن قايتا سومداۋ قىيىن جۇرگىزدى دەگەن. "سالامانتى ەركىن ساپار" جالپىلاستىرۇ قىيىن، "تابيعاتپەن قاۋىشۇ ەكولوگياليق سياحاتى"، سونداي ـ اق تانىمال جەلدە جوسپارلاۋ ـ ساتۇ قىيىن ورىستەتۇ، قاريدار باستاپ كەلگەندەرگە سىلىق بەرۇ، ارناۋلى جوسپارلاپ ساتۇ، ۋزارا كومەكتەسىپ ۇگىت جۇرگىزۇ، كورىنىس رايوندارى تىيمدىلىگى سياقتى جەلىلەس شارالاردى اتقارادى.

ۇگىتتەۋ، جالپىلاستىرۇ جاعىندا، مىڭداعان ينتەرنەت تۇعىرى بىرلەسپ شينجياڭ سياحاتىن جالپىلاستىرۇ قىيىن ورىستەتەدى. شينجياڭ زەردەلى سياحاتى 1 ـ مەرزىمدىك قۇرىلىس نسانىن جەدەل جۇرگىزىپ، سياحات كاسىپورىندارىن تانىمال جەلدە سياحاتتاۋعا قىزمەت وتەۋ ساۋدا تۇعىرىنا نەمەسە ايگىلى مارکا تىزبەكتى توبى جەلدە سياحاتتاۋعا قىزمەت وتەۋ تۇعىرىنا سۇيەنىپ، جەلدە سياحاتتاۋعا الدىن الا تىزىمدەۋگە كەڭەس سۇراۋ جانە تولەۋ، ەسەپ جابۇ قىزمەت وتەۋىمەن قامداۋعا شابىتتاندىرادى، جەتەكشىلىك ەتەدى.

ىندەت ياقتاعانلار كەيىن، بۇكىل شينجياڭدا جەلىدە، جەلدەن تىس سالامانتى سياحات ۇگىتىن ورىستەتىپ، سالامانتى سياحات قىيىلىن جۇرگىزەدى. ساۋىعۇ ـ تىنعۇ سياحاتى ايگىلى مارکاسىن سومدايدى؛ بارلىق سياحاتتىق قىزمەت وتەۋدى ىلگەرىلەتۋدە سالامانتىق ۇستانىمىن تولىق دايەكتىلەندىرەدى.

قىزمەت وتەۋدى ساپالاندىرۇ جاعىندا، ىندەت جوعالعانلار كەيىنگى سياحات حاۋىپسىزدىگى ارەكەتىن جۇرگىزەدى. سياحاتتىق ارىز ـ شاعىمدارىدى اداقتاۋدا الدىمەن تولەم بەرۇ ئۆزىمىن ورناتادى؛ سياحات كاسىپورىندارى قارا تىزىمدىگىن جانە قىزىل ـ قارا تاقتا ئۆزىمىن ورناتادى؛ سياحات بوينشا شۇعىل جاعدايعا تەتپە بەرۇ، قۇتقارۇ ـ كومەكتەسۇ قامتاماسىزداندىرۇ مەحانيزمىن ورناتىپ، حاۋىپسىز سياحات ايگىلى مارکاسىن سومدايدى.

"جايدارى شينجياڭ" قىزمەت وتەۋ قىيىلىن ورىستەتەدى. سياحاتتىق قىزمەت وتەۋ قۇرىلعىلارىن ساپالاندىرۇ قىيىلىن ورىستەتپ، سياحاتتىق قىزمەت وتەۋ قۇرىلعىلارى شارت ـ جاعدايىن ۇزدىكسىز جاقسارتادى.

سياحاتتىق تۇتىنۇدى ىلگەرىلەتۋ جاعىندا، «شارادا» مەملەكەتتىك ەڭبەكاقىلى دەمالىس ئۆزىمىن تياناقتاندىرۇ، ۇكىمەت پەن كاسىپورىن دەمالىس ئۆزىمىن بىرگە رەتتەپ، الۋمەتتىك سياحات جوسپارىن جۇزەگە اسىرۇ ۋاقىتىنا اناعۇرلىم ويداعىداي كەپىلدىك ەتۇ، شينجياڭنىڭ شكى قاجەتىنە ساي، قاۋىرت ەمەس ۋاقىتتا سياحاتقا شىعۇعا شابىتتاندىرىپ، شينجياڭنىڭ شىنده سياحاتتى الدىمەن قالپىنا كەلتىرۇدى جۇزەگە اسىرۇ تالاپ ەتىلدى.

جەر ـ جەردى "ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى" جانە ۇلتتار ىنتىماعى بىرلەسكەن دوستىق قىيىلىن ورىستەتۇمەن بىرلەستىرىپ "مەكەندى ئسۇيۇ . شينجياڭدا سياحاتتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق قىيىلىن ورىستەتۇگە شابىتتاندىرىپ جانە قولداپ، سياحاتتى جاندانداندىرۇدى كۇشەيتەدى جانە سياحاتتىق تۇتىنۇدى جەبەيدى.

قىسقى سياحاتقا باعىتتاي وتىرىپ، شينجياڭ قىسقى سياحاتىن ەسەلەپ ارتتىرۇ قىيىلىن ورىستەتەدى. قار شاڭعى الاڭدارىنىڭ دارەجەسىن وسىرۇگە شابىتتاندىرىپ، سۇيەمەلدەپ، جەر ـ جەردىڭ قىسقى سياحات سارا جەلىسىن جولعا قويۇنا جەتەكشىلىك ەتىپ، قار ـ مۇز دەنە تاربيەسىن مەكتەپكە ەنگىزۇ، كاسىپورىنعا ەنگىزۇ قىيىلىن ورىستەتەدى.

شينجياڭعا كومەكتەسۇ ابزالدىلىعىن تولىق ساۋلەلەندىرەدى. "شينجياڭدى كاسىپ سالاسى ارقىلى سۇيەمەلدەۋ، شينجياڭعا سياحاتشىلار اكەلۇ، شينجياڭدى دارىندىلار ارقىلى سۇيەمەلدەۋ" قىزمەتىن جالعاستى ورىستەتەدى.

سياحات كاسىپورىندارىن سۇيەمەلدەۋ جاعىندا، «سياحات كاسىپورىندارىنىڭ جاڭا تىيىتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنىڭ تقالىنا توتەپ بەرۇىن قولداپ، رايونىمىز سياحات كاسىبىنىڭ قالپىنا كەلۇىن، دامۇىن جەبەۋ سياسات شاراسىن» اقىلداسىپ اتقارادى. قىزمەت ورنىن ورنىقتىرىپ، جۇمىستاندىرۇ بوينشا باۋلۇ قىيىلىن ورىستەتەدى. كاسىپورىندارعا كومەكتەسىپ قىزمەت ورنىن ورنىقتىرۇدى سىلاۋ ـ تولىقتاما بەرۇ شاراسىن اتقارىپ، كاسىپ سالاسىندا الۋمەتتىك يگىلىكتى تەگىن باۋلۇ جانە جەلدە الۋمەتتىك يگىلىكتى باۋلۇ قىيىلدارىن ورىستەتەدى.

سياحات كاسىبى كۇيىندە جاڭالىق اشۇدى جەدەلدەتۇ جاعىندا، جوعارى دەڭگەيدەگى ۋز اۋتوكولىگمەن سياحاتتاۋ سارا جەلسىن ساپالاندىرۇ، دەڭگەيىن كوتەرۇ جوسپارىن اتقارىپ، جەر ـ جەردى اۋىل ـ قىستاقتا ساۋىعۇ ـ تىنعۇ سياحاتى، وتباسىنداعىلارمەن بىرگە سياحاتتاۋ، اۋىلدا سياحاتتاپ قونىپ قايتۇ، سالت ـ سانانى سەزىنۇ سياقتى سياحات كاسىبى كۇيىن جالپىلاستىرۇعا شابىتتاندىرادى.

سارا سياحات جەلسىن كەڭەيتۇ قىيىلىن ورىستەتەدى. "S101 تيانشاننىڭ جاعراپيالىق سۇرەت ئدالىزى" سياقتى 4 سارا سياحات جەلسىن جاڭادان سالادى. مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولى سياقتى 3 سياحات جەلسىن ساپالاندىرىپ، دەڭگەيىن كوتەرەدى. 10 جاز ماۋسىمندا سالامانتى سەيىل ـ سەرۇەن قۇرىپ ۋز اۋتوكولىگمەن سياحاتتاۋ جەلسىن، 10 التىن كۇزدە سۇرەت تارتىپ ۋز اۋتوكولىگمەن سياحاتتاۋ جەلسىن جانە 10 قىس ماۋسىمندا قار ـ مۇز جانە قۇمدى دالا، سالت ـ سانا سياحاتى ۋز اۋتوكولىگمەن سياحاتتاۋ جەلسىن ئتۇىندى تۇردە جولعا قويادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ ەلەكتر تورابىنىڭ ەلەكتر ساتۇ مولشەرى مەن "شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇ" ەلەكتر مولشەرىنىڭ جەدەل ارتۇىن جۇزەگە اسىردى. 1 ـ توقساندا شينجياڭدا تۇتاس كاسىپ سالاسى بوينشا جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرى 27 ميلليارد 672 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، جالپى جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ 89.3%ىن يەلەگەن؛ قالا، اۋىل تۇرعندارىنىڭ تۇرمىسقا پايدالانعان ەلەكتر مولشەرى 3 ميلليارد 410 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، جالپى جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ 10.97%ىن يەلەگەن.

شينجياڭ ەلەكتر تورابىنىڭ ەلەكتردەن پايدالانۋ سانىق ولشەمىندەگى ساندى مالىمەتتەن الىپ قاراعاندا، بىيل 1 ـ توقساندا 1 ـ كاسىپ سالاسىندا جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرى شامامەن 300 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، بۇكىل كاسىپ سالاسى بوينشا جۇمسالعان ەلەكتردىڭ 1.08%ىن يەلەگەن، مۇنىڭ جالپى جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ ارتۇىنا جاسايتىن نقىالى توتەنشە از. 2 ـ كاسىپ سالاسىندا جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرى 17 ميلليارد 995 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، بۇكىل كاسىپ سالاسى بوينشا جۇمسالعان ەلەكتردىڭ 65.03%ىن يەلەپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 4.51% تومەندەگەن. 2 ـ كاسىپ سالاسىنىڭ ەلەكتر جۇمساۋ مولشەرىنىڭ تومەندەۋىنە، باستىسى، جاڭا تىيىتى ايدارشا ۋىرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى نقىال جەتكىزگەن، ئتۇستى مەتال قورىتۇ، قىسىممەن ۇزارتۇ، مانەرلەۋ ونەركاسىبى، توقىماشىلىق كاسىبى سياقتى كاسىپ سالالارىنىڭ وندىرىستە جۇمساعان ەلەكتر مولشەرى كورنەكتى تومەندەگەن.

3 ـ كاسىپ سالاسىنىڭ جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ ارتۇىنا قوسقان ۇلەسى ەڭ زور. 1 ـ توقساندا 3 ـ كاسىپ سالاسىنىڭ جۇمساعان ەلەكترى 9 ميلليارد 377 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، بۇكىل كاسىپ سالاسى بوينشا جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ 33.89%ىن يەلەپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 41.32% ارتقان. باستىسى، جۇمساق بولشەك جانە ينفورماتسيا، تەحنيكا، قىزمەت وتەۋ كاسىبى ندەتتىڭ نقىالىنا نەگىزىنەن ۇشىراماعاندىقتان، "ئرى ساندى مالىمەت" پەن "بۇلت" سياقتى قاتىستى عىلىم ـ تەحنيكا كاسىپورىندارىنىڭ جۇمساعان ەلەكترى 2 ميلليارد 60 ميلليون كيلووات ـ ساعات تىڭنان ارتپە، جۇمسالعان ەلەكتر مولشەرىنىڭ ارتۇ قارقىنىنا تۇرتكى بولعان.

مەملەكەتتىك ەلەكتر تورابى شينجياڭ سەرىكتەستىگىنىڭ تالداۋ جاساۋىنا نەگىزدەلگەندە، ەلەكتر جۇمساۋ شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ۇزدىكسىز جاقسارتۇ، كۇش سالا قامداۋدى ارتتىرىپ، ساتۇ ئورىسىن كەڭەيتۇ 1 ـ توقساندا ەلەكتر ساتىلۇ مولشەرىنىڭ ارتۇىن جۇزەگە اسىرۇداعى ماڭىزدى سەبەپتەردىڭ ئبرى بولعان. اتالعان سەرىكتەستىك قىزمەت وتەۋدى ساپالاندىرىپ، جۇمىس كولەمىن ۇلعايتۇ، ورناتۇعا ئوتىنىش ەتۇ بارىسىن نقشامداپ، ئتۇىندى كاسىپ سالالارىنىڭ نسانداردى كەڭەيتۇىن باسى ـ قاسىندا قاداعالاپ، 1 ـ توقساندا 110 كيلووولتتىق جانە ودان جوعارى ئتۇىندى نسانىنان بەسەۋىن ورىنداپ، اگراگاد سيمىدىلىعىن ئبىر ميلليون 406 مىڭ كيلووولت ـ امپەر ارتتىرعان.

ەلەكتر ەنەرگياسىنىڭ ورىن باسۇ كولەمىنىڭ ۇزدىكسىز كەڭەيۇى ەلەكتر ساتىلۇ مولشەرىنىڭ ارتۇى جونىنەن دە توتەنشە ماڭىزدى بولدى. مەملەكەت ەلەكتر تورابى شينجياڭ سەرىكتەستىگى ەلەكتر ساتۇ مولشەرىنىڭ تىك ارتۇ تۇىنىندە ىرىن بەلسەنە ارتتىرىپ، ونەركاسىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى ئوندىرىسى، تۇرعىندار تۇرمىسى، ساۋدا، اس ـ سۇ، مەكتەپ اۋلاسى تازالىعى، جىلىنۇ سياقتى ئتۇىندى سالالارداعى ەلەكتر ەنەرگياسىنىڭ ورىن باسۇىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتتى، بىيل 1 ـ توقساندا ورىن باسقان ەلەكتر مولشەرى شامامەن ئبىر ميلليارد 550 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتكەن.

1 ـ توقساندا "شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇدە" جوعارى ارتۇ قارقىنى ۇزدىكسىز ساقتالدى. مەملەكەت ەلەكتر تورابى شينجياڭ سەرىكتەستىگى ەلەكتر تورابى اينالىم ئتاسىلىن عىلمي ورنالاستىرىپ، ئتۇىندى ورىندارىنىڭ جەلسىن اسىراۋدى جانە توسىن جاعدايدا ەلەكترمەن قامداۋدى قامتاماسىزداندىرۇدى كۇشەيتىپ، "شينجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا جەتكىزۇ" ارناسىنىڭ حاۋىپسىز اينالىمىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى، 1 ـ توقساندا سىرتقا جەتكىزگەن ەلەكتر مولشەرى 20 ميلليارد 800 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 42.6% ارتقان. مۇنىڭ ىشىندە تازا ەنەرگيا ەلەكتر مولشەرى شامامەن 4 ميلليارد 200 ميلليون كيلووات ـ ساعاتقا جەتپە، شامامەن سىرتقا جەتكىزىلگەن ەلەكتر مولشەرىنىڭ 20%ىن يەلەگەن.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭگو اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۇ بانكەسىنىڭ شينجياڭ بولىمشە بانكەسى 60 ميلليارد يۋان، جۇڭگو يمپورت ـ ەكسپورت بانكەسىنىڭ شينجياڭ بولىمشە بانكەسى 20 ميلليارد يۋان، جۇڭگو اۋىل شارۋاشىلىعى بانكەسىنىڭ شينجياڭ بولىمشە بانكەسى 50 ميلليارد يۋان، جۇڭگو قۇرىلىس بانكەسىنىڭ شينجياڭ بولىمشە بانكەسى 50 ميلليارد يۋان، جۇڭگو پوچتا امانات بانكەسىنىڭ شينجياڭ بولىمشە بانكەسى 40 ميلليارد يۋان.

6 بانكە قۇرىلىمى "ساياسات ارقىلى جەتەكتەۋ، بازار اينالىمى، قارىزدى دەربەس تەكسەرۇ، قاتەردى تىزگىندەۋ" پرينسيبى بوينشا، ئتۇىندى تۇردە ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ، كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۋ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇ، قوعام ورنىقتىلىعى سياقتى سالالاردا ئتۇىندى نسانداردى قولدايدى. ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدە مەملەكەتتىك جانە اۋتونومىالى رايوننىڭ ئتۇىندى تۇردە قامتاماسىز ەتەتىن كاسىپورىندار تىزىمدىگىنە ەنگىزىلگەن نساندارىدى، ورتالىق پەن اۋتونومىالى رايوننىڭ مەجە ەسەبىندەگى قارجى قوسقان نساندارىن، جەرگىلىكتى ۇكىمەتتىڭ ارناۋلى زايوم نساندارىن، اۋتونومىالى رايوننىڭ ئتۇىندى نساندارىن، سونداي ـ اق ئارقايسى ايماقتاردىڭ (وبلىس، قالالاردىڭ) ئتۇىندى نساندارىن الدىمەن قولدايدى، سالنۇ ۇستىندەگى قايتا جۇمىس باستاعان نساندارىدى جانە 2020 ـ جىلدىڭ العاشقى جارتى جىلىندا جاڭادان قۇرىلىس باستاعان نساندارىدى زور كۇشپەن قولدايدى، مەملەكەتتىك ەلەۋلى قۇرىلىس نسانى قامباسىنا ەنگىزىلگەن، قۇرىلىس شارت ـ جاعدايى پىسىپ ـ جەتىلگەن نساندارىدى بەلسەنە قولدايدى.

اۋتونومىالى رايوننىڭ ئار دارەجەلى دامۇ ـ رەفورما، قازىنا، قىنانستى باقىلاۋ ـ باسقارۇ تاراۋلارى 6 بانكە قۇرىلىمىن نساندارعا قارجى قۇراۋداعى ماڭىزدى سەلبەستىك جاساساتىن بانكە ەتپە، جان ـ جاقتى قولداۋ كورسەتەدى. ساياساتتى ئتۇسىندىرۇدى، كاسىپتىك جاقتان جەتەكتەۋدى، ۇگىتتەۋدى، باۋلۇدى كۇشەيتپە، قاتىسىتى ساياساتتار مەن ينفورماتسيالاردى دەر كەزىندە جەتكىزەدى.

6 بانكە قۇرىلىمى ئوز بانكەلەرىنىڭ ابزالدىلىعى بوينشا ناقتى قىزمەت جوباسىن دايىنداپ، ارناۋلى قوسىن ۇيىمداستىرىپ، ىرىقتىلىقپەن تومەنگە ئتۇسپ قىزمەت وتەپ، نزدەپ بارىپ دالمە ـ ئدال ۇشتاسادى. نساندى جوبالاۋعا كۇنى بۇرىن ارالاسىپ، امانات ـ قارىز ونىمدەرىنەن يكەمدىلىكپەن پايدالانىپ، ئىس جۇزىندىكپەن بىرلەستىرىپ، ارنايى دايىنداعان فينانستىق قىزمەت وتەۋدى ۇسىنادى. سونىمەن بىرگە، تەكسەرىپ بەكتىۋ ئتارتىبىن ساپالاندىرىپ، جاسىل وتكەل اشپ، شارتقا ۇيلەسەتىن نساندارعا سەنىم ارتۇ، تەكسەرىپ بەكتىۋ قارقىنىن زاڭ بوينشا، ەرەجە بوينشا جەدەلدەتەدى. سەنىم ارتىلعان ئارى قارىز اقشا بەرۇ تالابىنا ۇيلەسەتىن نساندارىدى ەڭ ابزال قارجى قۇراۋ ئوسىمى ارقىلى قولداپ، قۇرىلىس قارقىنىنا نەگىزدەلىپ امانات ـ قارىز اقشا بەرۇدى جەدەلدەتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇل استە بۇكىلدەي جەڭسكە جەتتىك دەگەندىك ەمەس، قراعىلقتى بوساڭسىتسا بولادى دەگەندى استە كورسەتپەيدى. ئالى دە ئومىر ئسۇرىپ وتىرعان حاۋىپ ـ قاتەر، ئالى دە قاتاڭ جاعداي الدىندا، ئسوز جوق، باستان ـ اياق ساق بولىپ، بەيعامدىققا سالىنباي، بويكۇيەزدىك ىسىتەمەي، ۇدايىلانعان ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ تالابىن ئار ورىنىڭ، ئار ادامنىڭ سانالى ارەكەتىنە ينالدىرۇ كەرەك. وسى ماعىناداں العاندا، ينتەرنەتتە ازا تۇتۇ، ينتەرنەت ۇاقىت ـ كەڭىستىك حات ساندىعى، شاعىن كولەمدى وتباسىلىق ەسكە الۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى باسىنا بارىپ ازا تۇتۇشىلاردىڭ سانىن ازايتۇ جانە ازا تۇتۇ قىيىلىنداعى توپتالۋدان جۇعىمدالۋ حاۋىپ ـ قاتەرىن تومەندەتۇ ـــ بۇل تۇتاس تۇلعانى تانىپ، كەلەلى جاعدايدى ويلاستىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋگە ۇلەس قوسقاندىق.

ونىڭ ۇستىنە، شينجياڭدا كوكتەم ماۋسىمندا قۇمدى بوران كۇشتى، سىرتتا قاعاز ورتەپ، ئىستى تۇتاندىرعىش جاعىپ، تورسىلداق اتۇ ەكولوگياليق ورتانى لاستايدى، ئورت اپاتىن دا وڭاي تۇدىرادى. جاراتلىستق ورتانى قورعاۋ، حاۋىپسىزدىك وقيعاسىنىڭ تۇلۇىن تيۇ تۇرعىسىنان العاندا، ينتەرنەتتە ازا تۇتۇدى، ماداەنيەتتى ازا تۇتۇدى كوپ دارىپتەۋ كەرەك.

"ازا تۇتقاندا قاعاز ورتەپ، ئىستى تۇتاندىرعىش جاعۇ فورما عانا؛ ماداەنيەتتى ازا تۇتقاندا سۇيىسپەنشىلىكتى جەتكىزۇگە بولادى". بۇرىنعىلاردى ساعىنا ەسكە الۋدىڭ ماڭىزدىلىعى فورماسىندا ەمەس، قايتا شىنايى كوڭىلدە، "ادامنىڭ بارۇىندا" ەمەس، "كوڭىلدىڭ جەتۇىندە"، ەمەلى قاندداي تاسىلمەن ازا تۇتۇ بولسىن، بۇرىنعىلاردى قاشاندا ەستە ساقتاپ، كوڭىلدە العىس سەزىمدە بولۇ عانا چىڭمىڭدەگى ازا تۇتۇدىڭ وزەكتى رۇحى بولماق.

("لەپتى لەبىز" ماقالا قابىلداۋ حات ساندىعى: xjrbplb@126 .com)

زامانىڭ گۇلدەنتۇى جولىندا . ورجۇرەك قۇربانداڭ شەجىرەسى

دۇ جاۋيۇي: بەيىتشىلىك ەسكەرتكىشىنە داڭقتى ەسىمى ويىپ جازىلدى

دۇ جاۋيۇيدىڭ سۇرەتى.

□ شينحۋا اگەنتىگى تاراتقان دەگى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر تۇگەلدەي ھەيام قالاشعىنىڭ داعى قۇرباندار ەسكەرتكىشىنىڭ الدىنا كەلىپ، لىۋاندا قازا بولعان جۇڭگونىڭ بەيىتشىلىكتى قورعاۋ قاھارمانى دۇ جاۋيۇيگە وسكەلەڭ قۇرمەت بىلدىرەدى.

ايىق الىپ جۇرگىسىز قيراندىلار مەن شاعىلعان كەرپىش سىنىقتارى سول جىلعى جاعدايدى ايتىپ تۇر ـــ 2006 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ ئبىر كەشىندە، دۇ جاۋيۇي تۇرعان بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باقالاۋ قاراۋلىحاناسى تۇتقىل شابۇلعا ۇشىراپ، قاراۋلدا تۇرعان دۇ جاۋيۇي بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باسقا 3 اسكەري دستەر باقالاۋشىسىمەن بىرگە قازا بولىپ، 34 جاسىندا ماڭگىلىككە كوز جۇمدى.

دۇ جاۋيۇي شاندۇڭنىڭ زىبو دەگەن جەرىنەن، 1972 ـ جىلى 11 ـ ايدا دۇنيەگە كەلگەن، 1990 ـ جىلى 9 ـ ايدا ۇزدىك ناتيجەمەن بۇرىنعى حالىق ازاتتىق ارمياسى حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس شۇەيژاننىڭ قابىلدانعان، 1993 ـ جىلى 2 ـ ايدا داڭقپەن جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، ماگيستر اسپيرانتتىقتى تامامداعانىنان كەيىن، مەملەكەت قورعانىس مينيسترلىگىنە سانموۋ بولعان.

2005 ـ جىلى 12 ـ ايدا دۇ جاۋيۇي ورتا شىعىسقا بارىپ بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمى اسكەري دستەر باقىلاۋشىسى بولىپ، سوعىس ئورتى لاۋلاپ تۇرعان توپىراققا قادام باسادى. ول ەڭ جاپالى ھەيام قالاشعى قاراۋلىحانا سندا تاپجىلماي مىندەت وتەيدى. بۇل قاراۋلىحانانىڭ شعىسى گولان ۇستىرتەمەن ئرگەلەس بولىپ، يزرايل، لىۋان، سيريا 3 ەلدىڭ شەكاراسىنا ورنالاسقان، توڭىرەگى تاريحتان بەرى لىۋان مەن يزرايل شەكاراسىندا ئتالاس ـ تارتىس ەڭ كوپ، قارۋلى قاقتىعىس توتەنشە سۇراپىل توپلىپ تۇراتىن جەرلەردىڭ ئبرى بولاتىن.

8 ايعا تاياۋ ۇاقىتتا، دۇ جاۋيۇي قاراۋلىحانادا باسقا دا باقالاۋشىلار مەن بىرگە، ىلگەرىندى ـ كەيىندى 150 رەتتەن استام شارلاۋ مىندەتتىنە شعىپ، 16 مىڭ كيلومەتر جول باسىپ، 200دەن استام باقالاۋ مالىمەتىن جوعارىعا تاپسىرادى ئارى تالاي رەت ماڭىزدى وقيعالار مەن ماسەلەلەردى تەكسەرىپ ئبىر جاقتى ەتۇگە جەتەكشىلىك ەتەدى. سول كەزدە بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمىنىڭ سانموۋجاڭ مىندەتىن اتقارىپ وتىرعان لي لەي شاۋجياڭ تالاي رەت دۇ جاۋيۇيدى "بەينەسى كورنەكتى، توتەنشە تاڭداۋلى" دەپ القاپ، ول تۇرعان قاراۋلىحانانى مىندەت وتەۋ اۋماعىندا "ەڭ تاڭداۋلى قاراۋلىحانا" دەپ ماقتايدى.

2006 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى يزرايل مەن لىۋان قاقتىعىسى بۇرق ەتە تۇسكەننەن كەيىن، ەكى جاقتىڭ اسكەري ارەكەتى لەزدە كۇشەيىپ، ھەيام قاراۋلىحاناسى سوعىس ورتىندە قالادى. ئولىم مەن ئومىر تايتالاسقان سىن ساعاتتا، دۇ جاۋيۇي باستان ـ اياق قىزمەت ورنىنان تاپجىلماي، جاۋىپ تۇرعان زەڭبىرەك وعنا قاراماي، ۇدايى شارلاۋ كەزەكشىلىگىنە شعىپ، ئىس جۇزىندىك ارەكەتىمەن جۇڭگو ارمياسىنىڭ تاماشا وبرازىن ايگىلەيدى.

□ شينحۋا اگەنتىگىنىڭ ئتىلشىسى فان يۇڭچياڭ

ئار جىلعى چىڭمىدە جۇڭگودان لىۋانعا بارعان بەيىتشىلىكتى قورعاۋ اسكەري بولىمىندەگى جاۋىنگەرلەر تۇگەلدەي ھەيام قالاشعىنداعى قۇرباندار ەسكەرتكىشىنىڭ الدىنا كەلىپ، لىۋاندا قازا بولعان جۇڭگونىڭ بەيىتشىلىكتى قورعاۋ قاھارمانى دۇ جاۋيۇيگە وسكەلەڭ قۇرمەت بىلدىرەدى.

ايىق الىپ جۇرگىسىز قيراندىلار مەن شاعىلعان كەرپىش سىنىقتارى سول جىلعى جاعدايدى ايتىپ تۇر ـــ 2006 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ ئبىر كەشىندە، دۇ جاۋيۇي تۇرعان بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باقالاۋ قاراۋلىحاناسى تۇتقىل شابۇلعا ۇشىراپ، قاراۋلدا تۇرعان دۇ جاۋيۇي بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باسقا 3 اسكەري دستەر باقالاۋشىسىمەن بىرگە قازا بولىپ، 34 جاسىندا ماڭگىلىككە كوز جۇمدى.

دۇ جاۋيۇي شاندۇڭنىڭ زىبو دەگەن جەرىنەن، 1972 ـ جىلى 11 ـ ايدا دۇنيەگە كەلگەن، 1990 ـ جىلى 9 ـ ايدا ۇزدىك ناتيجەمەن بۇرىنعى حالىق ازاتتىق ارمياسى حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس شۇەيژاننىڭ قابىلدانعان، 1993 ـ جىلى 2 ـ ايدا داڭقپەن جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، ماگيستر اسپيرانتتىقتى تامامداعانىنان كەيىن، مەملەكەت قورعانىس مينيسترلىگىنە سانموۋ بولعان.

2005 ـ جىلى 12 ـ ايدا دۇ جاۋيۇي ورتا شىعىسقا بارىپ بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمى اسكەري دستەر باقىلاۋشىسى بولىپ، سوعىس ئورتى لاۋلاپ تۇرعان توپىراققا قادام باسادى. ول ەڭ جاپالى ھەيام قالاشعى قاراۋلىحاناسىنداعى تاپجىلماي مىندەت وتەيدى. بۇل قاراۋلىحانانىڭ شعىسى گولان ۇستىرتەمەن ئرگەلەس بولىپ، يزرايل، لىۋان، سيريا 3 ەلدىڭ شەكاراسىنا ورنالاسقان، توڭىرەگى تاريحتان بەرى لىۋان مەن يزرايل شەكاراسىندا ئتالاس ـ تارتىس ەڭ كوپ، قارۋلى قاقتىعىس توتەنشە سۇراپىل توپلىپ تۇراتىن جەرلەردىڭ ئبرى بولاتىن.

8 ايعا تاياۋ ۇاقىتتا، دۇ جاۋيۇي قاراۋلىحاناداعى باسقا دا باقالاۋشىلار مەن بىرگە، ىلگەرىندى ـ كەيىندى 150 رەتتەن استام شارلاۋ مىندەتتىنە شعىپ، 16 مىڭ كيلومەتر جول باسىپ، 200دەن استام باقالاۋ مالىمەتىن جوعارىعا تاپسىرادى ئارى تالاي رەت ماڭىزدى وقيعالار مەن ماسەلەلەردى تەكسەرىپ ئبىر جاقتى ەتۇگە جەتەكشىلىك ەتەدى. سول كەزدە بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمىنىڭ سانموۋجاڭ مىندەتىن اتقارىپ وتىرعان لي لەي شاۋجياڭ تالاي رەت دۇ جاۋيۇيدى "بەينەسى كورنەكتى، توتەنشە تاڭداۋلى" دەپ القاپ، ول تۇرعان قاراۋلىحانانى مىندەت وتەۋ اۋماعىندا "ەڭ تاڭداۋلى قاراۋلىحانا" دەپ ماقتايدى.

2006 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى يزرايل مەن لىۋان قاقتىعىسى بۇرق ەتە تۇسكەننەن كەيىن، ەكى جاقتىڭ اسكەري ارەكەتى لەزدە كۇشەيىپ، ھەيام قاراۋلىحاناسى سوعىس ورتىندە قالادى. ئولىم مەن ئومىر تايتالاسقان سىن ساعاتتا، دۇ جاۋيۇي باستان ـ اياق قىزمەت ورنىنان تاپجىلماي، جاۋىپ تۇرعان زەڭبىرەك وعنا قاراماي، ۇدايى شارلاۋ كەزەكشىلىگىنە شعىپ، ئىس جۇزىندىك ارەكەتىمەن جۇڭگو ارمياسىنىڭ تاماشا وبرازىن ايگىلەيدى.

قاقتىعىستىڭ كۇن سايىن شيەلەنىسۇىنە بىلەسە، حاۋىپسىزدىك جاعدايى ۇشىعادى، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمىنىڭ سوعىس توقتاتۋدى باقىلاۋ ۇيىمى لىۋاننىڭ وڭتۇستىگىندەگى بارلىق قاراۋلىحانادا مىندەت وتەيتىندەردى 5 ادامنان 4 ادامعا ازايتۋدى ۇ